

forstaaelse, naar man antog, at han vilde gjøre nogen Forbring paa, at Private dertil skulde yde noget Bidrag; men ikkedestmindre foreligger der nu her et bestemt Forslag om, at der skulde tilskydes i 20 Aar et aarligt Bidrag af mindst 10,000 Rd., og han vedbliver bestandigt den samme Paaastand, at det er grundet i, at en saadan Fagfskole paa ingen Maade maa betragtes som et Statsanliggende, men skal alene udgaae fra private Bestræbelser. Den høitærede Indenrigsminister har allerede godtgjort, hvorledes Regjeringen netop har den Overbeviisning, at det ikke er noget enkelt, særligt Anliggende, knyttet til locale Forhold, som her skal virkeliggjøres, men at det netop er Hensynet til Statens Lary i Almindelighed, der har kunnet bevæge Regjeringen til — thi det er Regjeringen, som har indbragt dette Lovforslag — at gaae ind paa denne Del. Den ærede Ordfører for Mindretallet idag har vel sagt: „Lader os see os om i alle store Lande, og man vil finde, at et saadant Statsanliggende aldrig der er blevet fremmet paa denne Maade — (Tscherning: Det har jeg ikke sagt et Ord om!). Jo, der er ikke alene blevet sagt eet Ord derom, men der er blevet sagt ikke saa faa Ord derom, i hvilken Anledning ogsaa den ærede Indenrigsminister fandt sig foranlediget til at godtgjøre, at der baade i Norge og England var bevilget Statsudgifter for at fremme denne Sag, og den ærede Ordfører for Mindretallet idag indlod sig endogsaa paa at ville gjendrive Indenrigsministerens Ditringer. Den ærede Rigsdagsmand har søgt at vise, hvorledes der er særegne Forhold i Norge, der have bevirket, at den tidligere Skovkultur ikke længere kunde bestaae i den Betydning som tidligere, og at man saaledes vilde søge at opstille en ny Industrie. Der er blevet ført forskjellige Debatter om, hvilken Betydning man skulde tillægge det Tilskud, som til et vist Agerdykningsforetagende var bevilget med et Beløb af 3 Milioner Pund Sterling i England, og altsaa er Spørgsmaalet her visseelig blevet reist (Tscherning: Nei!). Jo, Spørgsmaalet er blevet reist af den ærede Ordfører for Mindretallet idag (Nei!). Ja, det forholde sig nu saaledes som det vil, saa vilde jo de vedkommende Num-

mere af Rigsdagsstidende, som ere udkomne, kunne give os Oplysning i saa Henseende. Jeg haaber, at de fleste her ville erkende, at denne Sag er Noget, der overalt opfattes som et saa vigtigt Statskrav, at det ikke her kan gaae an at forsøge paa at ville gjøre den Indvending, at man paa andre Steder aldeles ikke kender Noget til at gjøre saadanne Offre, som her forlanges, for at oprette en høiere Dannelsesanstalt for Landbrugere. Jeg vil kortelig tillade mig at meddele, at der saaledes i Preussen s. Ex. bestaaer 5 høiere landoekonomiske Lærestalter; Østerrig har 1 høiere og 6 lavere, Baiern 1 høiere og 3 lavere, Sachsen 1 høiere og 2 lavere, Hannover 1 høiere og 1 lavere, og ligeledes har Baden, Würtemberg og Hesse saadanne. I Belgien bestaaer der for Tiden 7 af Staten understøttede Anstalter, som erholde et aarligt Tilskud af Statskassen paa 67000 Gylden. Storbritanien har saaledes ogsaa et storartet Agricultur- og landoekonomisk Institut og i Frankrig blev der under den sidste Republik paa Statens Begne anordnet Dpretelsen af 300 Landvæsensskoler og 20 høiere landoekonomiske Lærestalter. I denne Tid er der fra Frankrig udgaaet en Indbydelse, der gjælder alle Europas forskjellige Landbrugere, til et Møde i Paris i 1856 og 57, hvor der foranstalttes en Udstilling af forskjellige Huusdyr, hvortil Frankrig giver et Tilskud af 120,000 Fres. Jeg skal endnu nævne, at der i Norge, ved det sidste Storthiing, er bevilget 60,000 Spec. til Indkjøb af en Plads og til derpaa at opføre en lignende Anstalt. Det Samme er ogsaa Tilfældet i Rusland, men i forskjellig Udstrækning, og det er altsaa ikke noget saa Særegent, som her bliver paatænkt. Jeg haaber saaledes at have godtgjort, at man i alle Lande, hvor man tillægger Udviklingen af Agerbruget en Betydning, har søgt, ogsaa ved Statens Midler, at fremme en høiere Dannelsesanstalt for vordende Landmænd, og det vilde derfor være besynderligt, om man i et Land, hvor man næsten kan sige, at den eneste, i det Mindste vigtigste Indtægtskilde, er Agerdykningsproducterne, vilde undslaae sig for at gjøre en Indrømmelse af en Sum, der forholdsviis ikke er af stor Betydning. Men, man dømme nu